

YEDİNCİ BÖLÜM

ÜNİVERSİTEDE ÖĞRENİM GÖREN KIZ ÖĞRENCİLERİN GİRİŞİMCİLİK NİYETLERİNİN BELİRLENMESİ: BIGADIÇ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ

Şakir SAKARYA¹, Ümit YILMAZ² & İsmail ÖĞÜTÇEN³

1. Giriş

Yeni girişimlerin kurulması ekonomik ve sosyal kalkınmanın temelidir. Bu nedenle, birçok ülke ekonomik ve sosyal büyümeleri için girişimciliğe odaklanmıştır. Kadın girişimciliği, gelişmekte olan ülkeler için ekonomik büyümede önemli bir role sahiptir ve gelişimi, üretken çalışmayı iyileştirir, cinsiyet eşitliğini sağlar ve yoksulluğu azaltır. Bu nedenle, girişimcilik niyetinin analizi girişimcilikle ilgili başarılı politikalar geliştirmek ve bir ülkenin rekabet edebilirliğini ve büyüme potansiyelini anlamak için yararlı olabilir (Ferri, Ginesti, Spanò, ve Zampella, 2018: 2). Bundan dolayı, birçok çalışma; kadın girişimciliğini etkileyebilecek: niyetler, motivasyonlar, önceki deneyimler, eğitim, tutumlar, kişisel özellikler ve sosyal bağlamlar gibi çeşitli potansiyel faktörleri araştırmıştır (Abu-Saifan, 2012: 22). Ayrıca, araştırma sonuçları, girişimcilik açısından üniversitelerin bilgi sağlayıcı işlevlerini yerine getirmeleri için yeni bir "açık rol" ü olduğunu desteklemektedir (Ferri ve diğ., 2018: 2).

Bu çalışmada kullandığımız ölçek, insanların girişimci niyetlerini, motivasyonlarını ve eylemlerini araştırmak için en yaygın kullanılan teori olan Ajzen'in Planlı Davranış Teorisini temel almıştır. Bu teori, üç geleneksel mantıksal yapıya odaklanmaktadır. Bunlar; davranışa yönelik tutum, sosyal baskı ve algılanan davranış kontrolüdür (Ajzen, 1991: 179). Bundan dolayı, çalışmamızın alanyazına

¹ Prof. Dr., Balıkesir Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, sakarya@balikesir.edu.tr

² İletişim Kurulacak Yazar, Öğr. Gör., Balıkesir Üniversitesi Bigadiç MYO Yönetim Organizasyon Bölümü Lojistik Programı, umityilmaz@balikesir.edu.tr

³ Öğr. Gör., Balıkesir Üniversitesi Bigadiç MYO Finans, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü Bankacılık ve Sigortacılık Programı, ismailogutcen@balikesir.edu.tr

katkısı Ajzen'in Planlı Davranış Teorisi'ni doğrulamak ve Türkiye bağlamında toplumsal cinsiyet sorunu konusuna odaklanmak şeklinde olacaktır.

Bu çalışma giriş bölümü ile birlikte dört bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünü takiben ikinci bölümde, alanyazın taraması yapılmıştır. Üçüncü bölümde araştırmanın yöntemi ve bulgularından bahsedilmiş ve son bölümde de elde edilen bulgular ve sonuçları tartışılmıştır.

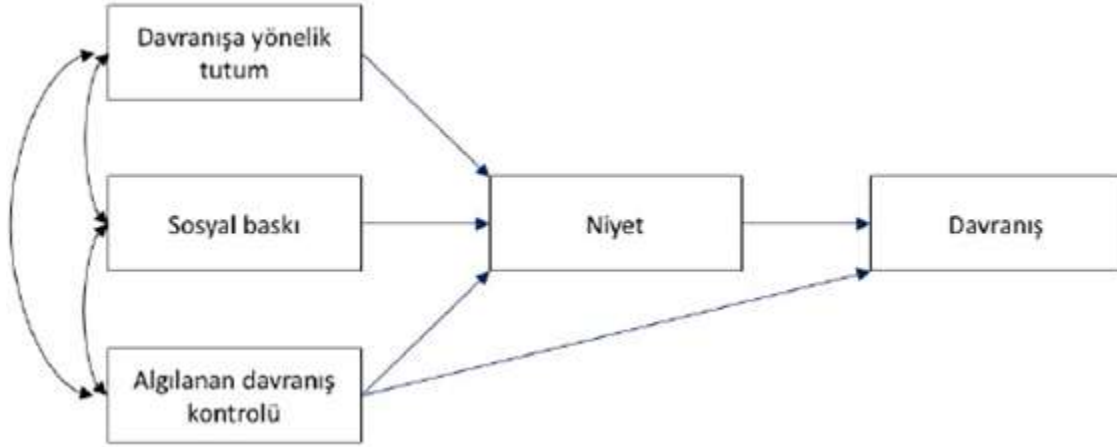
2. Alanyazın Taraması

2.1. Girişimcilik Niyeti

Niyet modellerinin temelini Bandura (1986)'nın geliştirdiği Sosyal Bilişsel Teori oluşturmaktadır (Ratten ve Ratten, 2007: 92). Bu modelin temel amacı kişilerin davranışlarını anlamak, tahmin etmek ve değiştirmek amacıyla bir çerçeve model oluşturmaktır.

Ajzen tarafından geliştirilen Planlı Davranış Teorisi (PDT), bir davranışa yönelik niyet oluşumunun, bireyin davranışa yönelik tutumu, sosyal baskı ve algılanan davranış kontrolü tarafından belirlendiğini ileri sürmüştü ve insan davranışlarını Şekil 1'deki gibi açıklamıştır. Davranışa yönelik tutum, kişinin belirli bir davranışı "olumlu" veya "olumsuz" olarak değerlendirmesidir. Sosyal baskı, bireylerin yakın sosyal çevrelerinin, söz konusu davranış ile ilgili olan düşünce ve inançlarını belirtir. Algılanan davranış kontrolü, bireyin belirli bir davranışı gerçekleştirmesi ile ilgili algıladığı kolaylığı veya zorluğu ifade eder (Ajzen, 1991: 182-183). PDT'nin temel varsayımı kişinin iş ile ilgili tutumu olumlu ise, işi gerçekleştirmesi için sosyal baskı var ise ve algılanan davranış kontrolü de ne kadar olumlu ise kişinin bu davranışı gerçekleştirme olasılığının da aynı şekilde olumlu olarak etkileneceğidir. (Ajzen, 1991: 182).

Şekil 1. Planlanmış Davranış Teorisi

Planlı Davranış Teorisi'nin girişimcilik ile ilgili araştırmalarda kullanılması sonucunda farklı sonuçlar elde edilmiştir. Liñán ve Chen (2009a) ile Moriano, Gorgievski, Laguna, Stephan, ve Zarafshani (2012)'nin yaptıkları çalışmalarda, davranışa yönelik tutum ve algılanan davranış kontrolü ile girişimcilik niyeti arasında önemli bir ilişki tespit etmelerine rağmen, olumlu sosyal baskı ile girişimcilik niyeti arasında bir ilişki görülmemiştir. Engle ve diğ. (2010), algılanan davranış kontrolü ve sosyal baskı ile girişimcilik niyeti arasında önemli bir ilişki tespit etmişler buna rağmen öğrencilerin girişimciliğe yönelik olumlu davranışa yönelik tutumları ile girişimcilik niyeti arasında bir ilişki görülemediği.

Souitaris, Zerbinati, ve Al-Laham (2007) tarafından İngiltere ve Fransa'da mühendislik öğrencilerinden oluşan karma grup üzerinde yapılan çalışmada ise davranışa yönelik tutum, sosyal baskı ve algılanan davranış kontrolü ile girişimcilik niyeti arasında önemli bir ilişki tespit etmişlerdir. Sadece İngiltere'de ki öğrenciler üzerinde yapılan çalışmada, girişimci olmak ile ilgili kendi kararlarını kendileri verirken, diğerler kişilerin düşüncelerini dikkate almadıklarını göstermiştir (Autio, H. Keeley, Klofsten, GC Parker, ve Hay, 2001).

Wu ve Wu (2008)'nin Çin'de yaptıkları çalışmada farklı bölümlerde okuyan öğrencilerden, girişimciliği gelecekte tercih edilebilir bir meslek olarak gören ve yakın sosyal çevrelerinin girişimcilik kararlarını destekleyeceğine aynı zamanda girişimcilik faaliyetleri başarı ile yürütebileceklerine inananların girişimcilik niyetlerinin daha yüksek olduklarını tespit edilmiştir. Siu ve Lo (2013) MBA öğrencileri arasında yaptıkları çalışmada davranışa yönelik tutum ve algılanan davranış kontrolü ile girişimcilik niyeti arasında önemli bir ilişki tespit edememişlerdir. Engle ve diğ. (2010) yaptığı çalışmada ise, işletme öğrencilerinin

girişimciliğe yönelik olumlu tutumu ve girişimcilik yönünde verilen kararlarının yakın çevreleri tarafından destekleneceği inançlarının girişimcilik niyetlerini olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Aynı araştırmada, daha önceki araştırma sonuçlarının aksine algılanan davranış kontrolü ile öğrencilerin girişimcilik niyetleri arasındaki ilişkinin önemsiz olduğunu tespit edilmiştir.

2.2. Kadın Girişimciliği

Tüm Dünya da son yıllarda “pembe işletme” olarak tabir edilen kadın girişimlerinin arttığı görülmektedir (Verheul, Stel, ve Thurik, 2006: 151). Bununla birlikte, birçok çalışma erkeklerin girişimcilik davranışı tercihini kadınlardan daha fazla tercih ettiğini göstermiştir (Blanchflower ve Oswald, 1998: 26). Kadın girişimcilerin cinsiyetlerine bağlı olarak karşılaştıkları bir takım sorunları şöyle sıralamak mümkündür (Ertürk, 1993: 44; Weiler ve Bernasek, 2001: 87). Bunlar:

- Sosyal ilişkilerde maruz kalınan problemler
- Kurdukları işletmelerin yanı sıra ev işleri ve çocuk bakımı gibi yükümlülüklerinin var olması nedeniyle karşılaştıkları problemler,
- Kaynak temininde karşılaştığı problemler,
- Toplumsal değerler ve gelenekler nedeniyle karşılaştıkları toplumsal problemler

Weiler ve Bernasek (2001), kadın girişimciliğinin önündeki engelleri ikiye ayırmıştır. Birincisi, çalışma hayatında erkek egemenliğinin hakimiyetinin hissedilir düzeyde olmasıdır. Günümüzde erkek dayanışması ve işletmelerin de erkek istihdamına yönelmesi eskiye nazaran kadın ayrımcılığının azalmasına rağmen hâlâ devam etmesine yol açmaktadır. Kadınlar tarafından kurulan işletmelerin erkeklerin kurdukları işletmelere oranla daha zayıf olmaları ve faaliyetlerini erkeklere oranla daha yavaş yürütmeleri de ikinci unsurunu oluşturmaktadır. Bunun nedeni ise; finansman kaynağı sağlayan bireylerin, müşterilerin ve gerekli kaynakları sağlayan bireylerin de genellikle erkeklerden oluşmasıdır.

Girişimcilik niyetini kişilerin cinsiyetine göre analiz eden birçok çalışma yapılmıştır. Ancak bu çalışmaların nihai sonuçları birbirinden farklıdır. Kolvereid (1996), erkeklerin girişimcilik yönünde kadınlara göre daha yüksek bir tercih yaptıklarını tespit etmiştir. Yazar, girişimcilik niyetlerinin üzerinde tutum, öznel norm ve algılanan davranışsal kontrolün dolaylı bir etkisi olduğu sonucuna varmıştır. Benzer

şekilde, Veciana, Aponte, ve Urbano (2005) İspanya ve Porto Riko'daki öğrencilerin cinsiyetlerine göre girişimcilik için tutum, sosyal normlar ve algılanan davranış kontrolünü incelemiş ve görüşülen kız öğrencilerin girişimciliğe olumlu bakmalarına rağmen, algılanan sosyal baskıların olumlu olmadığı ve bundan dolayı girişimcilik niyetlerinin düşük olduğu sonucuna varmıştır.

Hükümetlerin yeniliği ve iş gelişimini teşvik etmek için kadınlara yönelik politikalar ve özel programlar geliştirdiğinden dolayı kadınların girişimcilik niyetlerinin yüksek olması beklenir. Fakat bu olanaklara rağmen, kadınlar girişimcilik faaliyetlerinde birçok engeller bulmaktadırlar. Aslında, Davidsson ve Honig (2003), İsveçli katılımcılara dayalı girişimcilik niyetinin belirleyicilerini araştırmış ve cinsiyetin girişimcilik niyetleri üzerinde doğrudan etkisi olmadığı ya da hiç olmadığı sonucuna varmıştır.

Yukarıda belirtilen çalışmaların aksine, Hackett, Betz, Casas, ve Rocha-Singh (1992) cinsiyet farklılıklarına öz yeterlilikteki değişikliklerin aracılık ettiğini buldu. Bu çalışma Krueger Jr, Reilly, ve Carsrud (2000) cinsiyet rolünün girişimcilik niyeti anlayışımızı geliştirdiği yönündeki görüşlerini onayladı. Benzer şekilde, Wang ve Wong (2004), Singapur'daki öğrencilerin girişimci ilgilerini kişisel geçmişe dayanarak açıkladı. Çalışma cinsiyet, aile iş tecrübesi ve eğitim seviyesinin girişimcilik ilgisini açıklama açısından önemli faktörler olduğunu ortaya koymaktadır.

3. Yöntem

Balıkesir Üniversitesi Bigadiç Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören kız öğrencilerin girişimcilik niyetlerini belirlemeyi amaçlayan bu araştırmada, anket yönteminden yararlanılarak betimsel bir analiz yapılmıştır.

3.1. Araştırmanın Evreni

Araştırmanın evreni, 2018 – 2019 eğitim – öğretim yılı bahar yarıyılında Balıkesir Üniversitesi Bigadiç Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören kız öğrencilerdir. Çalışmaya 129 kız öğrenci katılım göstermiştir.

3.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada Liñán ve Chen (2009b) tarafından geliştirilen ölçek veri toplama aracı olarak

kullanılmıştır. Anket beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, sosyo-demografik bilgilerle ilgili 11 sorudan oluşmaktadır. İkinci bölüm, 5 önermeden oluşan kişisel tutum ölçeğinden; üçüncü bölüm 3 önermeden oluşan sosyal baskı ölçeğinden; dördüncü bölüm 6 önermeden oluşan algılanan davranış kontrolü ölçeğinden, beşinci ve son bölüm ise 6 önermeden oluşan girişimcilik niyeti ölçeğinden oluşmaktadır. İkinci, üçüncü dördüncü ve beşinci bölümlerde yer alan tüm önermeler 7'li likert ölçeğine göre düzenlenmiş olup, önermeler "1 – Kesinlikle Katılmıyorum", "2 – Katılmıyorum", "3 – Biraz Katılmıyorum", "4 – Kararsızım", "5 – Biraz Katılıyorum", "6 – Katılıyorum" ve "7 – Tamamen Katılıyorum" şeklinde seçeneklendirilmiştir.

Araştırmada elde edilen veriler, IBM SPSS Statistics Version 25 bilgisayar yazılımı ile analiz edilmiştir. Çalışma esnasında yapılan istatistiksel analizlerde 0,05 anlamlılık düzeyi ölçüt alınmıştır.

3.3. Bulgular

Anket katılımcılarının yaş dağılımı Tablo 1'de görülmektedir. Katılımcıların yaş ortalaması $20,26 \pm 1,670$ 'tir. Tablodan da görülebileceği gibi katılımcıların % 35,7'si 20 yaşında ve %25,6'sı da 19 yaşındadır.

Tablo 1. Katılımcıların Yaşları

Yaş	Sıklık	Yüzde Değeri (%)
18	9	7
19	33	25,6
20	46	35,7
21	17	13,2
22	16	12,4
23	6	4,7
29	2	1,6

Katılımcıların ailelerinin ikamet ettiği coğrafi bölgeler Tablo 2'de görülmektedir. Katılımcıların aileleri en çok %62 ile Marmara Bölgesi'nde ikamet ediyor olup bunu %19,4 ile Ege Bölgesi takip etmektedir.

Tablo 2. Katılımcıların Ailelerinin Yaşadığı Coğrafi Bölgeler

Coğrafi Bölge	Sıklık	Yüzde Değeri (%)
Akdeniz	7	5,4
Doğu Anadolu	5	3,9
Ege	25	19,4
Güneydoğu Anadolu	0	0
İç Anadolu	6	4,7
Karadeniz	6	4,7
Marmara	80	62

Tablo 3'te katılımcıların öğrenim gördükleri önlisans programlarına ilişkin bilgi verilmektedir. Bu bilgiye göre katılımcıların öğrenim gördükleri önlisans programları en çok %39,5 ile Bankacılık ve Sigortacılık Programı olup, bunu %34,9 ile Lojistik Programı takip etmektedir.

Tablo 3. Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Önlisans Programları

Program	Sıklık	Yüzde Değeri (%)
Bankacılık ve Sigortacılık	51	39,5
Lojistik	45	34,9
Ulaştırma ve Trafik Hizmetleri	10	7,8
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	13	10,1
Harita ve Kadastro	10	7,8

Katılımcıların öğrenim gördüğü sınıf derecelerine ilişkin dağılımlar Tablo 4'te görülmektedir. Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların %55,8'inin birinci sınıfta, %41,1'inin ise ikinci sınıfta öğrenim gördüğü anlaşılmaktadır. Geriye kalan %3,1'lik "Uzatmalı" olarak adlandırılmış kısım ise okulu uzatan öğrencileri temsil etmektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Öğrenim Gördüğü Sınıf Dereceleri

Sınıf	Sıklık	Yüzde Değeri (%)
1. Sınıf	72	55,8
2. Sınıf	53	41,1
Uzatmalı	4	3,1

Katılımcıların girişimcilik dersini alma durumlarına ilişkin dağılımlar Tablo 5'te görülmektedir. Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların %44,2'sinin girişimcilik dersini aldığı, %55,8'inin ise girişimcilik dersini almadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 5. Katılımcıların Girişimcilik Dersini Alma Durumları

Girişimcilik Dersi Alma Durumu	Sıklık	Yüzde Değeri (%)
Evet	57	44,2
Hayır	72	55,8

Katılımcıların iş tecrübelerine ilişkin dağılımlar Tablo 6'da görülmektedir. Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların %56,6'sının geçmişte iş tecrübelerinin olduğu, %43,4'ünün ise iş tecrübelerinin olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Katılımcıların İş Tecrübesi Durumları

İş Tecrübesi	Sıklık	Yüzde Değeri (%)
Evet	73	56,6
Hayır	56	43,4

Katılımcıların girişimcilik tecrübelerine ilişkin dağılımlar Tablo 7'de görülmektedir. Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların %10,1'inin girişimcilik tecrübelerinin olduğu, %89,9'unun ise girişimcilik tecrübelerinin olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 7. Katılımcıların Girişimcilik Tecrübesi Durumları

Girişimcilik Tecrübesi	Sıklık	Yüzde Değeri (%)
Evet	13	10,1
Hayır	116	89,9

Katılımcıların ailelerinden birinin girişimci olarak faaliyet gösterme durumuna ilişkin dağılımlar Tablo 8'de görülmektedir. Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların %33,3'ünün ailesinde girişimci olduğu, %66,7'sinin ise ailesinde girişimci olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 8. Katılımcıların Ailelerinde Girişimci Olması Durumu

Ailede Girişimci Var mı?	Sıklık	Yüzde Değeri (%)
Evet	43	33,3
Hayır	86	66,7

Katılımcıların annelerinin çalışma durumuna ilişkin dağılımlar Tablo 9'da görülmektedir. Tablo 9 incelendiğinde katılımcıların %31'inin annelerinin çalıştığı, %69'unun ise annelerinin çalışmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 9. Katılımcıların Annelerinin Çalışıyor Olması Durumu

Annenin Çalışma Durumu	Sıklık	Yüzde Değeri (%)
Evet	40	31
Hayır	89	69

Katılımcıların babalarının çalışma durumuna ilişkin dağılımlar Tablo 10'da görülmektedir. Tablo 10 incelendiğinde katılımcıların %75,2'sinin babalarının çalıştığı, %24,8'inin ise babalarının çalışmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 10. Katılımcıların Babalarının Çalışıyor Olması Durumu

Babanın Çalışma Durumu	Sıklık	Yüzde Değeri (%)
Evet	97	75,2
Hayır	32	24,8

Ankette Bigadiç Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören kız öğrencilerin girişimcilik niyetlerinin belirlenmesinde kişisel tutum, sosyal baskı, algılanan davranış kontrolü ve girişimcilik niyeti ölçeklerinden faydalanılmıştır. Kişisel tutum ölçeği 5 önermeden, sosyal baskı ölçeği 3 önermeden, algılanan davranış ölçeği 6

önermeden ve girişimcilik niyeti ölçeği 6 önermeden oluşmaktadır. Bu önermelerin her birinin ayrı ayrı analizinin yapılması anlaşılması zor bir yapıya bürünebileceğinden, çalışmada önermeler faktör analizine tabi tutulmuş ve önermeler ana faktörler başlığı altında toplanmıştır.

Öncelikle faktör analizinin uygunluğunun belirlenmesinde Kaiser – Meyer – Olkin örneklem yeterlilik ölçüsü ve Bartlett's testi yapılmış ve faktör sayısının belirlenmesinde özdeğerleri toplamı 1'in üzerinde olan bileşenler seçilmiştir. Faktör bileşenlerinin kavramsal anlamlılığını sağlayabilmek için delta değeri 0 olan direkt oblimin tekniği kullanılmıştır. Faktör analizi sonucunda Kaiser – Meyer – Olkin örneklem yeterlilik ölçüsü 0,863 ve Bartlett's testi sonucu 0 çıkarak faktör analizinin veri seti için uygun olduğu tespit edilmiştir. Faktör analizi sonucunda hiçbir önerme 0,50'nin altında kalmadığından veya yanlış faktör altında yüklenmediğinden dolayı analiz bu şekilde değerlendirmeye alınmıştır. 20 adet önerme faktör analizi sonucunda 4 faktör altında toplanmış olup Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11. Faktör Analizi Sonuçları

Faktör 1: Girişimcilik Niyeti	Faktör Yüğü
Çok ciddi bir şekilde firma kurmayı düşünüyorum.	0,951
Bir gün bir firma kurmaya niyetim vardır.	0,904
Gelecekte bir firma kurmaya kararlıyım.	0,891
Kendi firmamı kurmak ve işletmek için her türlü çabayı göstereceğim.	0,861
Mesleki hedefim girişimci olmaktır.	0,825
Girişimci olmak için her şeyi yapmaya hazırım.	0,764
Faktör 2: Kişisel Tutum	Faktör Yüğü
Girişimcilik kariyeri benim için çekicidir.	0,916
Girişimci olmak, benim için dezavantajlardan daha fazla avantaj anlamına geliyor.	0,912
Çeşitli seçenekler arasında girişimci olmayı tercih ederim.	0,901
Girişimci olmak benim için büyük memnuniyet sağlayacaktır.	0,832
Fırsat ve kaynaklara sahip olsaydım, bir firma kurmak isterdim.	0,783
Faktör 3: Algılanan Davranış Kontrolü	Faktör Yüğü
Bir firma kurmak için gerekli detayları biliyorum.	-0,962
Bir girişim ile ilgili projenin nasıl geliştirileceğini biliyorum.	-0,890
Varlığını sürdürebilir bir firma kurmaya hazırım.	-0,873
Yeni bir firmanın kuruluş sürecini kontrol edebilirim.	-0,871
Bir firma kurmayı deneseydim, başarılı olma ihtimalim yüksek olurdu.	-0,732
Bir firma kurmak ve çalışmasını sağlamak benim için kolay olurdu.	-0,709
Faktör 4: Sosyal Baskı	Faktör Yüğü
Arkadaşlarınız	0,873
Sınıf arkadaşlarınız	0,853
Aileniz	0,793

Ayrıca, verilerin güvenilirliğinin hesaplanmasında Cronbach's Alpha katsayısından faydalanılmıştır. Bir ölçme aracında yeterli sayılabilecek güvenilirlik katsayısı olabildiğince 1'e yakın olmalıdır. Cronbach's Alpha katsayısı 0,40'dan küçük ise ölçme aracı güvenilir değildir, 0,40-0,59 arası düşük güvenilirlikte, 0,60-0,79 arası oldukça güvenilir, 0,80-1,00 arası ise yüksek derecede güvenilir olarak değerlendirilir (Tuğut ve Gölbaşı, 2010: 179). Anket formunda ölçeklere yönelik önermeler için yapılan güvenilirlik analizinde Cronbach's Alpha katsayısı %92,8 (0,928) olarak bulunmuştur. Bu değer ölçme aracının yüksek güvenilirlikte olduğunu göstermektedir. Her bir faktöre ait güvenilirlik katsayıları ise Tablo 12'de görülmektedir. Tabloya dayanarak tüm faktörlerin yüksek derecede güvenilir olduğu çıkarımı yapılabilir.

Faktör ortalamaları Tablo 12'de büyükten küçüğe doğru sıralanmıştır. Tablo incelendiğinde, sosyal baskı kız öğrencilerin girişimcilik niyetlerini belirleyen faktörler arasında en etkili faktörü oluşturmaktadır. Bunu sırasıyla kişisel tutum, girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri izlemektedir. Ortalamalar incelendiğinde dört faktörün de 4 değerinin üzerinde olması dolayısıyla tüm faktörlerin kız öğrencilerin girişimcilik niyetlerini belirlemede önemli birer faktör olduklarını göstermektedir.

Tablo 12. Ortalamalarına Göre Sıralanmış Temel Faktörler

Faktörler	Ortalama	Standart Sapma	Cronbach's Alfa
Sosyal Baskı	5,9380	1,27868	0,830
Kişisel Tutum	5,5907	1,48931	0,944
Girişimcilik Niyeti	4,9548	1,45263	0,951
Algılanan Davranış Kontrolü	4,8307	1,45625	0,935

Ankette yer alan sosyo-demografik bilgiler ile ölçeklere ilişkin çarpıklık ve basıklık istatistikleri Tablo 13'te yer almaktadır. Çoğu psikometrik amaç için $\pm 1,0$ aralığındaki basıklık değeri mükemmel olarak kabul edilmekte olup, ancak kimi durumlarda $\pm 2,0$ aralığındaki değer kabul edilmektedir. Basıklıkta olduğu gibi, çoğu psikometrik amaç için $\pm 1,0$ aralığındaki çarpıklık değeri mükemmel olarak kabul edilmekte olup, ancak kimi durumlarda $\pm 2,0$ aralığındaki değer kabul edilmektedir (George ve Mallery, 2019: 114-115). Tablo 13'e bakıldığında yaş, girişimcilik, sosyal baskı ölçeği ve kişisel tutum ölçeği değişkenleri haricindeki tüm değişkenler bu aralıklar arasında yer almakta ve normal dağılıma uymaktadır.

Tablo 13. Sosyo-Demografik Bilgiler ile Ölçeklere İlişkin Çarpıklık ve Basıklık İstatistikleri

Değişken	Çarpıklık (Skewness)	Basıklık (Kurtosis)
Yaş	2,343	10,039
Coğrafi Bölge	-0,984	-0,661
Program	1,429	1,303
Sınıf	0,650	-0,622
Girişimcilik Dersini Alma Durumu	-0,237	-1,975
İş Tecrübesi	0,269	-1,958
Girişimcilik Tecrübesi	-2,684	5,284
Ailede Girişimci Olma Durumu	-0,715	-1,512
Annenin Çalışma Durumu	-0,831	-1,330
Babanın Çalışma Durumu	1,180	-0,616
Sosyal Baskı Ölçeği	-2,194	5,621
Kişisel Tutum Ölçeği	-1,845	2,989
Girişimcilik Niyeti Ölçeği	-0,758	0,154
Algılanan Davranış Kontrolü Ölçeği	-0,599	-0,547

Girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörlerinin girişimcilik dersini alma durumuna, iş tecrübesine, ailede girişimci olma durumuna, annenin çalışma durumuna ve babanın çalışma durumuna göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için bağımsız örneklem t testi yapılmış olup, grup varyanslarının homojenliği Levene testiyle test edilerek bu sonuçlara uygun t testleri sonuçları elde edilmiştir. Yapılan ilk bağımsız t testinde girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri, öğrencilerin girişimcilik dersini alma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Girişimcilik dersini alma durumuna göre bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 14' te yer almaktadır.

Tablo 14. Girişimcilik Dersini Alma Durumuna Göre Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

Faktörler	Girişimcilik Dersini Alma Durumu	Sıklık	Ortalama	t Değeri	Anlamlılık
Girişimcilik Niyeti	Evet	57	5,0731	0,822	0,413
	Hayır	72	4,8611		
Algılanan Davranış Kontrolü	Evet	57	4,9415	0,767	0,444
	Hayır	72	4,7431		

Yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri, öğrencilerin geçmişteki iş tecrübelerine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir. İş tecrübesine göre bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 15' te yer almaktadır.

Tablo 15. İş Tecrübesine Göre Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

Faktörler	İş Tecrübesi	Sıklık	Ortalama	t Değeri	Anlamlılık
Girişimcilik Niyeti	Evet	73	5,1804	2,038	0,044
	Hayır	56	4,6607		
Algılanan Davranış Kontrolü	Evet	73	5,1530	2,955	0,004
	Hayır	56	4,4107		

Yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri, öğrencilerin ailelerinden birinin girişimci olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Aileden birinin girişimci olması durumuna göre bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 16' da yer almaktadır.

Tablo 16. Aileden Birinin Girişimci Olması Durumuna Göre Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

Faktörler	Ailede Girişimci Var mı?	Sıklık	Ortalama	t Değeri	Anlamlılık
Girişimcilik Niyeti	Evet	43	4,9535	-0,007	0,994
	Hayır	86	4,9554		
Algılanan Davranış Kontrolü	Evet	43	4,9806	0,826	0,411
	Hayır	86	4,7558		

Yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda algılanan davranış kontrolü faktörü, öğrencilerin annelerinin çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermesine rağmen, girişimcilik niyeti faktörü, öğrencilerin annelerinin çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Annenin çalışma durumuna göre bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 17' de yer almaktadır.

Tablo 17. Annenin Çalışma Durumuna Göre Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

Faktörler	Annenin Çalışma Durumu	Sıklık	Ortalama	t Değeri	Anlamlılık
Girişimcilik Niyeti	Evet	40	4,8667	-0,460	0,646
	Hayır	89	4,9944		
Algılanan Davranış Kontrolü	Evet	40	5,2125	2,020	0,045
	Hayır	89	4,6592		

Yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri, öğrencilerin babalarının çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Babanın çalışma durumuna göre bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 18' de yer almaktadır.

Tablo 18. Babanın Çalışma Durumuna Göre Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

Faktörler	Babanın Çalışma Durumu	Sıklık	Ortalama	t Değeri	Anlamlılık
Girişimcilik Niyeti	Evet	97	4,9828	0,380	0,704
	Hayır	32	4,8698		
Algılanan Davranış Kontrolü	Evet	97	4,9278	1,322	0,188
	Hayır	32	4,5365		

Girişimcilik niyeti ve algılanan davranış faktörlerinin coğrafi bölgeye, programa ve sınıfa göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için %5 anlamlılık düzeyinde tek yönlü ANOVA testi yapılmış olup, grup varyanslarının homojenliği Levene testiyle test edilerek bu sonuçlara uygun ANOVA sonuçları elde edilmiş ve Tablo 19'da gösterilmiştir. Yapılan test sonucunda ailenin yaşadığı coğrafi bölge ile girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri arasında anlamlı bir farklılık görülmüş, diğer değişkenler ile faktörler arasında herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir.

Tablo 19. Değişkenlere Göre ANOVA Sonuçları

Değişken	Faktör	F Değeri	Anlamlılık
Ailenin Yaşadığı Coğrafi Bölge	Girişimcilik Niyeti	4,032	0,002
	Algılanan Davranış Kontrolü	4,012	0,002
Program	Girişimcilik Niyeti	1,149	0,337
	Algılanan Davranış Kontrolü	0,449	0,773
Sınıf	Girişimcilik Niyeti	0,904	0,408
	Algılanan Davranış Kontrolü	1,075	0,344

Ailenin yaşadığı coğrafi bölge ile girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü arasındaki varyansların homojenlik testi yapılmış ve homojen olmadığı tespit edilmiştir. Tablo 20'de değişkenlere göre ANOVA sonuçları temelinde faktör düzeylerine göre Games – Howell testi sonuçları verilmiştir. Games – Howell testi sonuçları değerlendirildiğinde ailesi Akdeniz bölgesinde yaşayan öğrencilerle ailesi Marmara bölgesinde yaşayan öğrenciler arasında, ailesi Ege bölgesinde yaşayan öğrencilerle ailesi Karadeniz bölgesinde yaşayan öğrenciler arasında ve ailesi Karadeniz bölgesinde yaşayan öğrencilerle ailesi Marmara bölgesinde yaşayan öğrenciler arasında girişimcilik niyeti faktörü açısından anlamlı farklılıklar görülmektedir. Buradan hareketle ailesi Karadeniz bölgesinde yaşayan öğrencilerin daha yüksek girişimcilik niyetine sahip olduğu sonucuna varılabilir. Yine test sonuçları değerlendirildiğinde ailesi Akdeniz bölgesinde yaşayan öğrencilerle ailesi Doğu Anadolu bölgesinde yaşayan öğrenciler arasında, ailesi Doğu Anadolu bölgesinde yaşayan öğrencilerle ailesi Ege bölgesinde yaşayan öğrenciler arasında, ailesi Doğu Anadolu bölgesinde yaşayan öğrencilerle ailesi Karadeniz

bölgesinde yaşayan öğrenciler arasında ve ailesi Karadeniz bölgesinde yaşayan öğrencilerle ailesi Marmara bölgesinde yaşayan öğrenciler arasında algılanan davranış kontrolü faktörü açısından anlamlı farklılıklar görülmektedir. Buradan hareketle ailesi Karadeniz bölgesinde yaşayan öğrencilerin daha yüksek algılanan davranış kontrolüne sahip olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 20. Faktör Düzeylerine Göre Games – Howell Testi Sonuçları

Değişken	Faktör	Düzy Çifti	Ortalama Farkı	Anlamlılık
Ailenin Yaşadığı Coğrafi Bölge	Girişimcilik Niyeti	Akdeniz – Marmara	1,10238	0,048
		Ege – Karadeniz	-1,36667	0,003
	Algılanan Davranış Kontrolü	Karadeniz – Marmara	1,65000	0,000
		Akdeniz – Doğu Anadolu	2,73333	0,016
		Doğu Anadolu – Ege	-2,31333	0,034
		Doğu Anadolu – Karadeniz	-3,31667	0,007
	Karadeniz – Marmara	1,30625	0,009	

Yaş değişkeninin dağılımı normal dağılıma sahip olmadığından dolayı sosyal baskı, kişisel tutum, girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörlerinin yaş değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için %5 anlamlılık düzeyinde parametrik olmayan Kruskal Wallis testi yapılmış ve yapılan test sonucunda elde edilen çıktı Tablo 21’de gösterilmiştir. Yapılan test sonucunda öğrenci yaşı ile faktörler arasında anlamlı bir farklılık görülemediği görülmüştür.

Tablo 21. Yaşa Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişken	Faktörler	Kruskal Wallis H Değeri	Anlamlılık
Yaş	Sosyal Baskı	9,288	0,158
	Kişisel Tutum	3,971	0,681
	Girişimcilik Niyeti	9,868	0,130
	Algılanan Davranış Kontrolü	8,176	0,225

Girişimcilik tecrübesi değişkenlerinin dağılımı normal dağılıma sahip olmadığından dolayı sosyal baskı, kişisel tutum, girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörlerinin girişimcilik tecrübesi değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için %5 anlamlılık düzeyinde parametrik olmayan Mann-Whitney U testi yapılmış ve yapılan test sonucunda elde edilen çıktı Tablo 22’de gösterilmiştir. Yapılan test sonucunda girişimcilik tecrübesi ile girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Tablo 22. Girişimcilik Tecrübesine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Faktörler	Girişimcilik Tecrübesi	Sıklık	Ortalama Sıra	Mann-Whitney U Testi Değeri	Anlamlılık
Sosyal Baskı	Evet	13	65,85	743,000	0,930
	Hayır	116	64,91		
Kişisel Tutum	Evet	13	78,73	575,500	0,161
	Hayır	116	63,46		
Girişimcilik Niyeti	Evet	13	99,00	312,000	0,001
	Hayır	116	61,19		
Algılanan Davranış Kontrolü	Evet	13	98,15	323,000	0,001
	Hayır	116	61,28		

Hatırlanacağı üzere sosyal baskı ve kişisel tutum faktörleri normal dağılıma uygun dağılmadığından dolayı, sosyal baskı ve kişisel tutum faktörlerinin girişimcilik dersini alma durumuna, iş tecrübesine, ailede girişimci olma durumuna, annenin çalışma durumuna ve babanın çalışma durumuna göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Yapılan ilk Mann-Whitney U testi sonucunda sosyal baskı faktörü, öğrencilerin girişimcilik dersini alma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kişisel tutum faktörü, öğrencilerin girişimcilik dersini alma durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Girişimcilik dersini alma durumuna göre Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 23' te yer almaktadır.

Tablo 23. Girişimcilik Dersini Alma Durumuna Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Faktörler	Girişimcilik Dersini Alma Durumu	Sıklık	Ortalama Sıra	Mann-Whitney U Testi Değeri	Anlamlılık
Sosyal Baskı	Evet	57	65,56	2020,000	0,877
	Hayır	72	64,56		
Kişisel Tutum	Evet	57	73,99	1539,500	0,015
	Hayır	72	57,88		

Yapılan Mann-Whitney U testi sonucunda sosyal baskı faktörü, öğrencilerin geçmişteki iş tecrübelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kişisel tutum faktörü, öğrencilerin geçmişteki iş tecrübelerine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. İş tecrübesine göre Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 24' te yer almaktadır.

Tablo 24. İş Tecrübesine Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Faktörler	İş Tecrübesi	Sıklık	Ortalama Sıra	Mann-Whitney U Testi Değeri	Anlamlılık
Sosyal Baskı	Evet	73	67,97	1827,500	0,294
	Hayır	56	61,13		
Kişisel Tutum	Evet	73	71,28	1585,500	0,029
	Hayır	56	56,81		

Yapılan Mann-Whitney U testi sonucunda sosyal baskı faktörü, öğrencilerin ailelerinde birinin girişimci olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kişisel tutum faktörü, öğrencilerin ailelerinde birinin girişimci olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Aileden birinin girişimci olması durumuna göre Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 25' te yer almaktadır.

Tablo 25. Aileden Birinin Girişimci Olması Durumuna Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Faktörler	Ailede Girişimci Var mı?	Sıklık	Ortalama Sıra	Mann-Whitney U Testi Değeri	Anlamlılık
Sosyal Baskı	Evet	43	66,60	1780,000	0,725
	Hayır	86	64,20		
Kişisel Tutum	Evet	43	77,27	1321,500	0,008
	Hayır	86	58,87		

Yapılan Mann-Whitney U testi sonucunda sosyal baskı ve algılanan davranış kontrolü faktörleri, öğrencilerin annelerinin çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Annenin çalışma durumuna göre Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 26' da yer almaktadır.

Tablo 26. Annenin Çalışma Durumuna Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Faktörler	Annenin Çalışma Durumu	Sıklık	Ortalama Sıra	Mann-Whitney U Testi Değeri	Anlamlılık
Sosyal Baskı	Evet	40	69,46	1601,500	0,354
	Hayır	89	62,99		
Kişisel Tutum	Evet	40	63,71	1728,500	0,792
	Hayır	89	65,58		

Yapılan Mann-Whitney U testi sonucunda sosyal baskı faktörü, öğrencilerin babalarının çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterirken, kişisel tutum faktörü öğrencilerin babalarının çalışma durumuna göre farklılık göstermemektedir. Babanın çalışma durumuna göre Mann-Whitney U testi sonuçları Tablo 27' de yer almaktadır.

Tablo 27. Babanın Çalışma Durumuna Göre Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Faktörler	Babanın Çalışma Durumu	Sıklık	Ortalama Sıra	Mann-Whitney U Testi Değeri	Anlamlılık
Sosyal Baskı	Evet	97	69,83	1083,500	0,009
	Hayır	32	50,36		
Kişisel Tutum	Evet	97	67,97	1264,000	0,115
	Hayır	32	56,00		

Normal dağılıma uygun olarak dağılmayan sosyal baskı ve kişisel tutum faktörlerinin coğrafi bölgeye, programa ve sınıfa göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için %5 anlamlılık düzeyinde parametrik olmayan Kruskal Wallis testi yapılmış olup Tablo 28'de gösterilmiştir. Yapılan test sonucunda ailenin yaşadığı coğrafi bölge, öğrencinin öğrenim gördüğü önlisans programı ve öğrencinin öğrenim gördüğü sınıfı ile sosyal baskı ve kişisel tutum faktörleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Tablo 28. Değişkenlere Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişken	Faktörler	Kruskal Wallis H Değeri	Anlamlılık
Ailenin Yaşadığı Coğrafi Bölge	Sosyal Baskı	7,206	0,206
	Kişisel Tutum	7,812	0,167
Program	Sosyal Baskı	1,310	0,860
	Kişisel Tutum	5,298	0,258
Sınıf	Sosyal Baskı	1,140	0,566
	Kişisel Tutum	5,593	0,061

4. Sonuç

Bu çalışmada Balıkesir Üniversitesi Bigadiç Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören kız öğrencilerin girişimcilik niyetlerinin belirlenmesi amacı güdülmüştür. Bu amaç doğrultusunda Liñán ve Chen (2009b) tarafından geliştirilen anket veri toplama aracı olarak kullanılmış ve araştırmaya 129 kız öğrenci katılım göstermiştir.

Ankette yer alan 20 önerme başlangıçta faktör analizine tabi tutulmuş ve analiz sonucunda hiçbir önerme 0,50'nin altında kalmadığından veya yanlış faktör altında yüklenmediğinden analiz bu şekilde değerlendirmeye alınmıştır. 20 adet önerme, faktör analizi sonucunda anketin ölçeklerini de oluşturan 4 ayrı faktör altında toplanmıştır. Faktör ortalamaları incelendiğinde, sosyal baskının kız öğrencilerin girişimcilik niyetlerini belirleyen faktörler arasında en etkili faktörü oluşturduğu gözlemlenmiştir. Bu faktörü sırasıyla kişisel tutum, girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri izlemiştir.

Girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörlerinin girişimcilik dersini alma durumuna, iş tecrübesine, ailede girişimci olma durumuna, annenin çalışma durumuna ve babanın çalışma durumuna göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Yapılan bağımsız örneklem t testleri sonucunda girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri, öğrencilerin girişimcilik dersini alma durumlarına, öğrencilerin ailelerinden birinin girişimci olması durumuna ve babalarının çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri, öğrencilerin geçmişteki iş tecrübelerine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir. Buna ilave olarak algılanan davranış kontrolü faktörü, öğrencilerin annelerinin çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterirken, girişimcilik niyeti faktörü, öğrencilerin annelerinin çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Sosyal baskı ve kişisel tutum faktörleri normal dağılıma uygun dağılmadığından dolayı, sosyal baskı ve kişisel tutum faktörlerinin girişimcilik dersini alma durumuna, iş tecrübesine, ailede girişimci olma durumuna, annenin çalışma durumuna ve babanın çalışma durumuna göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Sosyal baskı faktörü, öğrencilerin girişimcilik dersini alma durumlarına, öğrencilerin geçmişteki iş tecrübelerine ve aileden birinin girişimci olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermezken, kişisel tutum faktörü, öğrencilerin girişimcilik dersini alma durumlarına, öğrencilerin geçmişteki iş tecrübelerine ve aileden birinin girişimci olması durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Sosyal baskı ve algılanan davranış kontrolü faktörleri, öğrencilerin annelerinin çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Bunlara ilave olarak sosyal baskı faktörü, öğrencilerin babalarının çalışma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterirken, kişisel tutum faktörü öğrencilerin babalarının çalışma durumuna göre farklılık göstermemektedir. Ayrıca girişimcilik tecrübesi değişkenlerinin dağılımı normal dağılıma sahip olmadığından dolayı sosyal baskı, kişisel tutum, girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörlerinin girişimcilik tecrübesi değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için yine Mann-Whitney U testi yapılmış, yapılan test sonucunda girişimcilik tecrübesi ile girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri arasında anlamlı bir farklılık görülmüş, girişimcilik tecrübesi ile sosyal baskı ve kişisel tutum faktörleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

Girişimcilik niyeti ve algılanan davranış faktörlerinin coğrafi bölgeye, programa ve sınıfa göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için %5 anlamlılık düzeyinde tek yönlü ANOVA testi yapılmış olup yapılan test sonucunda ailenin yaşadığı coğrafi bölge ile girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörleri arasında anlamlı bir farklılık görülmüş, diğer değişkenler ile faktörler arasında herhangi bir anlamlı farklılık görülmemiştir. Normal dağılıma uygun olarak dağılmayan sosyal baskı ve kişisel tutum faktörlerinin coğrafi bölgeye, programa ve sınıfa göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için %5 anlamlılık düzeyinde parametrik olmayan Kruskal Wallis testi yapılmış olup yapılan test sonucunda ailenin yaşadığı coğrafi bölge, öğrencinin öğrenim gördüğü ön lisans programı ve öğrencinin öğrenim gördüğü sınıfı ile sosyal baskı ve kişisel tutum faktörleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Ayrıca yaş değişkeninin dağılımı normal dağılıma sahip olmadığından dolayı sosyal baskı, kişisel tutum, girişimcilik niyeti ve algılanan davranış kontrolü faktörlerinin yaş değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi için Kruskal Wallis testi yapılmış ve yapılan test sonucunda öğrenci yaşı ile tüm faktörler arasında anlamlı bir farklılık görülemediği görülmüştür.

Bu çalışmadan hareketle çalışmanın kapsamı genişletilerek tüm üniversite bazında veya başka üniversiteler de dahil edilerek uygulama genişletilebilir. Böylece toplumun önemli bir kısmını oluşturan kadın girişimciliğinin geliştirilmesi ve desteklenmesi için de önemli adımlar atılabilir.

Kaynakça

- Abu-Saifan, S. (2012). Social entrepreneurship: definition and boundaries. *Technology innovation management review*, 2(2), 22-27.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior human decision processes*, 50(2), 179-211.
- Autio, E., H. Keeley, R., Klofsten, M., GC Parker, G., ve Hay, M. (2001). Entrepreneurial intent among students in Scandinavia and in the USA. *Enterprise Innovation Management Studies*, 2(2), 145-160.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. New York: Prentice-hall.
- Blanchflower, D. G., ve Oswald, A. J. (1998). What makes an entrepreneur? *Journal of labor Economics*, 16(1), 26-60.
- Davidsson, P., ve Honig, B. (2003). The role of social and human capital among nascent entrepreneurs. *Journal of Business venturing*, 18(3), 301-331.
- Engle, R. L., Dimitriadi, N., Gavidia, J. V., Schlaegel, C., Delanoe, S., Alvarado, I., . . . Wolff, B. (2010). Entrepreneurial intent: A twelve-country evaluation of Ajzen's model of planned behavior. *International Journal of Entrepreneurial Behavior Research*, 16(1), 35-57.
- Ertürk, Y. (1993). *Girişimcilikte örgütlü dayanışma yaklaşımı*. Retrieved from
- Ferri, L., Ginesti, G., Spanò, R., ve Zampella, A. (2018). Exploring the entrepreneurial intention of female students in Italy. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, Complexity*, 4(3), 27. doi:10.3390/joitmc4030027
- George, D., ve Mallery, P. (2019). *IBM SPSS Statistics 25 Step by Step* (15. b.). New York: Routledge.
- Hackett, G., Betz, N. E., Casas, J. M., ve Rocha-Singh, I. A. (1992). Gender, ethnicity, and social cognitive factors predicting the academic achievement of students in engineering. *Journal of counseling Psychology*, 39(4), 527.
- Kolvereid, L. (1996). Prediction of employment status choice intentions. *Entrepreneurship theory & practice*, 21(1), 47-58.

- Krueger Jr, N. F., Reilly, M. D., ve Carsrud, A. L. (2000). Competing models of entrepreneurial intentions. *Journal of Business venturing*, 15(5-6), 411-432.
- Liñán, F., ve Chen, Y. W. (2009a). Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship theory & practice*, 33(3), 593-617.
- Liñán, F., ve Chen, Y. W. (2009b). Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship Theory & Practice* 33(3), 593-617.
- Moriano, J. A., Gorgievski, M., Laguna, M., Stephan, U., ve Zarafshani, K. (2012). A cross-cultural approach to understanding entrepreneurial intention. *Journal of career development*, 39(2), 162-185.
- Ratten, V., ve Ratten, H. (2007). Social cognitive theory in technological innovations. *European Journal of Innovation Management*, 10(1), 90-108.
- Siu, W. s., ve Lo, E. S. c. (2013). Cultural contingency in the cognitive model of entrepreneurial intention. *Entrepreneurship theory & practice*, 37(2), 147-173.
- Souitaris, V., Zerbinati, S., ve Al-Laham, A. (2007). Do entrepreneurship programmes raise entrepreneurial intention of science and engineering students? The effect of learning, inspiration and resources. *Journal of Business venturing*, 22(4), 566-591.
- Tuğut, N., ve Gölbaşı, Z. (2010). Cinsel Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kadın Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. 32, 172-180.
- Veciana, J. M., Aponte, M., ve Urbano, D. (2005). University students' attitudes towards entrepreneurship: A two countries comparison. *The International Entrepreneurship Management Journal*, 1(2), 165-182.
- Verheul, I., Stel, A. V., ve Thurik, R. (2006). Explaining female and male entrepreneurship at the country level. *Entrepreneurship regional development*, 18(2), 151-183.
- Wang, C. K., ve Wong, P.-K. (2004). Entrepreneurial interest of university students in Singapore. *Technovation*, 24(2), 163-172.

Weiler, S., ve Bernasek, A. (2001). Dodging the glass ceiling? Networks and the new wave of women entrepreneurs. *The social science journal*, 38(1), 85-103.

Wu, S., ve Wu, L. (2008). The impact of higher education on entrepreneurial intentions of university students in China. *Journal of Small Business Enterprise Development*, 15(4), 752-774.